

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/432/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209991
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312209991.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/195/2012-74 zo dňa 16. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Čadca. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

V súvislosti s meritórnym posúdením veci prvostupňový súd vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku. Vychádzal zo skutočnosti, že vo veci vedenej Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 16Er/53/2011 na základe exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) bola dňa 31.1.2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú exekučný súd uznesením z 18.2.2011 zamietol, pričom voči tomuto rozhodnutiu nebolo podané odvolanie.

Následne okresný súd konštatoval, že v prípade zamietnutia žiadosti neplatí zákonná lehota 15 dní, ktorá je určená (len) pre pozitívne rozhodnutie, t.j. pre udelenie poverenia. Taktiež predmetná lehota je aplikovateľná len v prípadoch, ak pri exekučnom titule nejde o výnimku podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, t.j. rozhodcovský rozsudok (ako je tomu v predmetnom prípade). V tejto spojitosti okresný súd zdôraznil povinnosť exekučného súdu dôsledne posúdiť všetky relevantné súvislosti ochrany spotrebiteľa (v pozícii povinného). Pokiaľ teda exekučný súd preskúmaval exekučný titul, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a takúto činnosť nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, lebo našiel vyjadrenie v súdnom rozhodnutí. Okresný súd zdôraznil, že postup exekučného súdu sa nevyznačoval ani okolnosťami, ktoré by bolo možné hodnotiť ako zbytočné prieťahy (vydanie predmetného rozhodnutia do 18 dní je plne primerané). Rovnako nešlo o nezákonné rozhodnutie v zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 514/20003 Z.z.; navrhovateľ (v pozícii oprávneného) voči nemu ani nepodal odvolanie.

Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, t.j. samotný nesprávny úradný postup exekučného

súdu. Vzhľadom na potrebu kumulatívneho naplnenia (všetkých) podmienok zákonnej zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci považoval za nehospodárne dokazovanie ohľadne skúmania splnenia ďalších podmienok.

Samostatným výrokom okresný súd zamietol procesný návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach predložených Okresným súdom Prešov v jeho veci sp. zn. 7C/6/2010. Zdôraznil fakultatívny charakter tohto inštitútu a fakt, že navrhovateľ nijako nepreukázal, že dotknuté prejudiciálne otázky boli Súdnemu dvoru EÚ skutočne predložené. Zároveň okresný súd konštatoval, že pre rozdielnosť predmetov konania (prejednávaneho prípadu a prípadu vedeného pred Okresným súdom Prešov) zodpovedanie týchto otázok nemá význam pre rozhodnutie v súdnej veci.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v spore úspešnému odporcovi právo na ich náhradu nepriznal, lebo trovy konania nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukazoval na kontradiktórny charakter súdnej veci a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; súčasne však uvádzal, že o takomto návrhu nebolo ani rozhodnuté.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom navrhovateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Zároveň ale tvrdil, že predmetný znalecký posudok predložil a okresný súd dotknutý dôkaz nevykonal.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmou podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť nenašiel žiadny ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada

kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť.

Termín pojednávania v súdnej veci (na deň 16.12.2014) prvostupňový súd určil 13.11.2014 a právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené dňa 18.11.2014. Až dňa 12.12.2014 o 17:55 hod. (t.j. v piatok po úradných hodinách súdu) bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady neustrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd zákonom predpokladaným spôsobom oznámil navrhovateľovi (na elektronickú adresu jeho právneho zástupcu), že žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovuje.

Pritom správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia pojednávania ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo dňa 6.11.2014 doručené vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Predvolanie navrhovateľa na pojednávanie obsahovalo tiež jeho poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Okresný súd sa v rámci dokazovania oboznámil i so znaleckým posudkom (zdôrazňovaným navrhovateľom) a v rámci odôvodnenia dostatočne jasne vysvetlil, prečo otázky (tvrdenej) výšky škody a nemajetkovej ujmy považoval za irelevantné.

Bezpredmetnou je námietka odvolateľa o neprípustnom konaní vylúčeného sudcu. Zodpovedá totiž doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ ani v žiadosti o odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Je pritom nepravdivé tvrdenie odvolateľa, že mu predmetné rozhodnutie nadriadeného súdu nebolo doručené. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení sudcu rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013 či 4 Cdo 317/2013 z 25.6.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej neustrannosti.

Nenáležitým je tiež tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Nielen s poukazom na vecnú správnosť dotknutého procesného rozhodnutia platí, že nie je prekážkou meritórneho rozhodnutia, ak rozhodnutie súdu o procesnom návrhu účastníka v čase vydania rozhodnutia vo veci samej ešte nie je právoplatné. Zároveň je nepochybné, že v súdnej veci okresný súd o predmetnom procesnom návrhu navrhovateľa rozhodol.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, v ktorej navrhovateľ na jednej strane vytýka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez jeho nariadenia. Neopodstatnenými sú tiež tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu sp. zn. Okresného súdu Čadca 16Er/53/2011, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 1 z opaku - označením povinného a spisovej značky exekútora) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 7 - 8). Z uvedeného vyplýva, že zásadným dôkazom je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ. Okresný súd teda rozhodol na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania iniciovaného práve navrhovateľom.

Právnej úprave nezodpovedajúcou je i požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu nepochybné bez ďalšieho neznamena povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek (proti)argumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. predovšetkým na záver o „neplatnosti“ lehoty 15 dní v prípade rozhodcovského rozsudku, či negatívneho rozhodnutia o žiadosti na vydanie poverenia; zásadu oficiality z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule), na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami okresného súdu. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu okresného súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesnú situáciu v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal.

Odvolacie dôvody navrhovateľa boli teda neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Napadnutý rozsudok preto vo veci samej potvrdil. Vzhľadom na vecnú správnosť záveru okresného súdu o neexistencii nesprávneho úradného postupu a kumulatívnu predpokladov zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci bolo neúčelné bližšie sa zaoberať (ne)splnením ďalších podmienok.

Viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi dôvodmi odvolania bola významná i pre potvrdenie výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania. Odvolateľ síce výslovne uvádzal, že napáda rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k predmetnému výroku neposkytol žiadnu konkrétnejšiu argumentáciu.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.